

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΥΑΙ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ.

Λονδίνον.

Φίλιπτον Μή Χάνεσαι.

Εύρισκόμεθα ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ «Christmas Time» ἐν Λονδίῳ εἶναι μία κοινωνικὴ ἐπανάστασις. Δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ἐνταῦθα πολὺ διακαίως, ὅτι ὁ ἀναπόσπαστος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης πάγος, διαστέλλεται, ἐκτείνεται, ὁρμαῖ, περιβάλλει διὰ τῶν κρυσταλλοειδῶν μελῶν τοῦ ὀλόκληρον τὴν πόλιν τοῦ Ταμίσεως, περικαλύπτει τὰς καρδίας, σφραγίζει τὰ γραφεῖα, θάπτει τὸν χάρτην, τὴν μελάνην, καὶ τὰ ἀναλόγια, καλύπτει τὰς ἀπειραρίθμους καπνοδόχους τῶν ἐργοστασίων, παρακωλύει τὸν σατανικὸν θόρυβον τῆς κινήσεως τῶν φορτηγῶν ἀμαξῶν, ἀπωθεῖ τὴν μυρμηκίαν τῶν ἐμπόρων τοῦ City πρὸς τὰς γαλιηνιαῖς νοτίους, καὶ τὰς ἀριστοκρατικὰς Δυτικὰς συνοικίας, καὶ τέλος μεταβάλλει τὰ πάντα εἰς ὑπερμέγεθες, ἀκατανύητον ἀτόπτρον, παριστῶν ὅλα τ' ἀντικείμενα τοῦ ἀγγλικοῦ βίου ἀνεστραμμένα.

* *

Τὰ Χριστογεννα διὰ τὸν Ἄγγλον, καὶ ἰδίως διὰ τὸν κάτοικον τοῦ Λονδίνου, εἶναι εἶδος χρονολογικοῦ *ministre plénipotentiaire*, ὅστις φέρει ἐπὶ τῶν ἀκατεργάστων ὤμων του, ὅλας τὰς λειτουργίας τῶν πολιτικῶν ἐορτῶν τῶν Παρισίων, τῶν ἡδυπαθῶν κώμων τῆς Φλωρεντίας, τῶν ἐξημμένων διασκεδάσεων τῆς Μαδρίτης, τῶν δαδοφοριῶν τοῦ Μονάχου, καὶ τῶν 133 σπουδαίων θρησκευτικῶν πανηγύρεων τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι τὸ *carnevale* του, ἡ *fête nationale* του, αἱ ταυρομαχίαι του, τὰ κούλουμά του. Εἶναι ἡ μόνη ταινία ἣτις τὸν συνέχει μετὰ τοῦ

Παραδείσου τῶν ἡδονῶν. Εἶναι ἡ ὄσσις ἐν ἡ ἐξαπλώνει πρὸς στιγμὴν εὐαρέστως τὰ ξηρανθέντα ἐν ταῖς εὐρείαις στέππαις τῆς ὕλης μέλη του. Εἶναι τὸ ὄνειρον καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ βίου του. Εἶναι ἡ γλυκεῖα φράσις, ἣτις ψελιζομένη ἐνίοτε εἰς τὰ ὠτά του, ὑπὸ τῆς ἀσθενοῦς πνοῆς τῆς εὐαίσθησias ἣτις τῷ μένει, ὁμαλύνει πρὸς στιγμὴν τὸ ἐρρύτιδωμένον μέτωπόν του. Εἶναι ἡ δικαιολόγησις διὰ τὴν παρατεταμένην ἀνοησίαν του, ὡς συνήθως καλεῖται ἐνταῦθα, τοῦ νὰ ἀνέχηται τὴν ζωὴν. Διατί κυρίως θὰ γίνῃ σύζυγος ὁ Ἄγγλος; Διὰ νὰ ἔχῃ ἐν ἰδιαιτέρον ἄτομον, ὅπερ νὰ κατασκευάσῃ κατὰ τὴν πάνδημον ταύτην ἐποχὴν τὸ Plum-Pudding του. Διατί χαίρεται ὁ γινόμενος πατήρ; διότι ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, θὰ ἦναι ζωηρὰ, τρελλὴ ἐν τῷ οἴκῳ του. Διατί κύπτει ἐπὶ τοῦ Γραφείου του 364 ἡμέρας ἀδιαλείπτως, χαράσων καὶ ἀριθμῶν ἀριθμούς; Διότι διορᾷ μετὰ παιδικῆς ἀγαλλιάσεως τὴν διαιυγῆ, ἑξαλλον, ἡδυπαθῆ ἡμέραν, ἣτις πρόκειται ν' ἀνταμείψῃ ὅλους τοὺς ἀγῶνάς του, καὶ νὰ τῷ χορηγήσῃ ἰσχὺν, νὰ διέλθῃ ἀγογγύστως ἐτέρας 364 ἡμέρας ἀσχολίας. Καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ ἐφαρμόξῃς τὴν φιλοσοφίαν παντοῦ, εἰσέλθε εἰς οἰονδήποτε ἐμπορικὸν Γραφεῖον, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀνεγείρει ῥυθμικῶς τὸ ἐλατήριον τοῦ ἡμεροδείκτου τοῦ ὁ Ἄγγλος ἔμπορος, ὅπως ἴδῃς ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ του μυστηριώδη ἀγαλλίασιν, ἐπὶ τῇ παρόδῳ καὶ ἐτέρας ἡμέρας, ἐπὶ τῇ καταπτώσει δηλ. καὶ ἐτέρου τείχους, χωρίζοντος αὐτὸν ἀπὸ τῆς μαγευτικῆς ἀπόψεως τῶν Χριστουγέννων.

* *

Ἀμὰ τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ τοῦ Δεκεμβρίου, ἄρχεται ἐν Λονδίῳ, ἡ περίεργος ἐκείνη πλὴν φυσικὴ ἀπόλαυσις, ἣτις εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς, ἡ μόνη ἀμικτος πάσης λύπης, καὶ ἣν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ἀπόλαυσιν τῆς προσδο-

ἐλέφαντα ἢ μίαν καμήλαν, ἔχων συνάμα καὶ αἴσθημά τι σεβασμοῦ προσερχόμενον ἐξ ἀορίστου τινὸς ιδέας περὶ τῆς ὑπερανθρώπου καὶ μυστηριώδους δυνάμεως καὶ σχέσεως πρὸς τὸν κόσμον τῶν ζῶων τούτων. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδιζε νὰ καθολικεύσῃ μετ' ὀλίγον τοὺς θεοὺς τῶν διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας, ὡς ἡ εὐλάβεια ἑλλήνων πλοίαρχου πρὸς τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἀντιπροσωπευόμενον ἐν τῷ πλοίῳ ὑπὸ εἰκόνος ἐκ τεμαχίου σανίδος δὲν ἐμποδίζει αὐτὸν ἐνίοτε νὰ διατρύξῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου διὰ τῆς ναυτικῆς του μαχαίρας, ὁσάκις αἱ εὐχαί του δὲν ἐκτελοῦνται ταχέως.

Ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὸν διηνεκῆ ἐξῶθεν ἐρεθισμὸν ὁλονὲν σὺν τῷ χρόνῳ ἐγένετο ζωηρότερα μετὰ τὴν στοιχειώδη θεολογίαν καὶ φιλοσοφίαν, ἡ στοιχειώδης γλυπτικὴ, ἡ μουσικὴ, ἡ ποίησις ἐγεννῶντο πρὸς παράστασιν καὶ ἐξύμνησιν τῶν διαφόρων θεοποιηθέντων ζῶων ἢ πραγμάτων· τὰ εἰς τὸν καθημερινὸν βίον ἀναγόμενα μέσα βαθμῶδιν ἐτελειοποιοῦντο· τὰ ἐργαλεῖα πρὸς τροφήν, πρὸς πόλεμον πρὸς κατοικίαν, πρὸς ἐνδυμασίαν μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ μετὰ αἰῶνας βαθμῶδιν ἐφευρίσκοντο· ἡ σχέσις τῶν λαῶν ὁλονὲν πολυπλοκώτερα ἐγένετο, διότι αἱ ἀνάγκαι ἠῤῥαζον ὧν ἡ ἐκπλήρωσις ἐπέφερεν εὐκολώτερον τὴν σύγκρουσιν τῶν συμφερόντων· οἱ πολυπληθέστεροι ἦσαν καὶ ἰσχυρότεροι· διὸ φυλαὶ ἦνουν

το πρὸς φυλάς διὰ νὰ προσβάλλωσιν ἄλλας. Ἡ διεύθυνσις τῶν συμφερόντων κοινωνίας τινὸς ἀνθρώπων ἐξ ἀνάγκης ἀντιτίθετο εἰς τὰ ἰσχυρότερα καὶ ἰκανώτερα ἄτομα· ἐντεῦθεν ἡ στοιχειώδης πολιτεία βαθμῶδιν ἐγεννᾶτο.

Πάντα ταῦτα σὺν τῷ χρόνῳ καὶ βραδέως ἐτελειοποιοῦντο διὰ νὰ φθάσωσιν, εἰς τὸν βαθμὸν τελειότητος σήμερον ἐφθασαν ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ, ἀν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἡπείρους ἐν τῇ αὐτῇ σχεδὸν καταστάσει ἔμειναν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φαινόμενον δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα ὥστε τὸ παραβλέπομεν καὶ τὸ κρίνομεν κατὰ μέρος.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ τί ἐπραττεν ἡ γυνή; ποῦ ἦτο; Ὑφίστατο τὰς συνεπειὰς τῆς ὀριστικῆς ὑπεροχῆς καὶ προόδου τοῦ ἀνδρός· ἦτο ἐγκεκλησμένη, ὡς αἱ ὀρνίθες εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ ἡ μόνη ἐνασχόλησις ἦτο νὰ κλοσᾷ ἢ ὡς βοῦς νὰ ἐργάζεται εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ νὰ μετακομίζει ἐπὶ τῆς ῥάχεώς της τὰ προϊόντα τῆς γῆς εἰς τὴν οἰκίαν.

Διὰ νὰ λάβωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς ἱστορίας τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους μέχρι σήμερον, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν ἀποκλειστικῶς τὴν ἀρχαιότητα, ἀλλὰ ἀρκεῖ μόνον νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτῆς θέσεως εἰς τε τὰ πεπολιτισμένα καὶ μὴ σήμερον ἔθνη. (ἀκολουθεῖ)

κίας. Διὰ τὸν ἄγγλον κυρίως ἡ ἀπόλαυσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐκπληκτική. Διότι ἡ ἀπόλαυσις αὕτη ἀνῆκει εἰδικῶς εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἣν λαμπρύνει ἡ εὐάρεστος φαντασία, καὶ διότι ὁ Ἄγγλος ἐν τῇ διασκέδασι τοῦ καθίσταται παιδίον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ τελευταίου τούτου μηνός, ἀρχίζει νὰ διοργανοῖ τὰ οἰκογενειακά συμβούλιά του, διὰ τὴν λατρείαν τῆς προσεγγιζούσης ἐποχῆς. Τὸ πνεῦμά του δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ Χρηματιστήριον, ἢ εἰς τὰ Μεσιτικὰ Γραφεῖα. Ἀλλὰ λαμβάνει πτῆσιν ἑκτακτον, παράδοξον, καὶ ὀδηγεῖ αὐτὸν, καθ' ἡμέραν, ἀπὸ τοῦ καταστήματος εἰς ὃ πρέπει ν' ἀγοράσῃ τὸ Brandy, εἰς τὸ ὀπωροπωλεῖον ὅπου πρέπει νὰ προμηθευθῇ τὴν Σταφίδα καὶ τοὺς σακχαρώδεις φλοιούς τῶν λεμονίων, καὶ εἰς τὸ κρεοπωλεῖον, ἐν ᾧ θὰ εὕρῃ τὸ καταλληλότερον λίπος. Καὶ ὅλα ταῦτα ποῦ τείνουσιν; Εἰς ἐν μοναδικόν, σταθερὸν, ἐξαίσιον σημεῖον διὰ τὸν Ἄγγλον. Εἰς τὸ Plum Pudding. Διότι ἐπὶ τέλους, ἀφ' οὗ οὗτος προδίδει τὰς συνηθείας του, παραδιδόμενος εἰς τὴν διασκέδασιν, δὲν ἐννοεῖ κατ' οὐδένᾳ λόγον νὰ πράξῃ καὶ ἑτέραν, ἐσχάτην προδοσίαν, τὸν περιορισμὸν τοῦ καταβροχθιστικοῦ ὀργανισμοῦ του. Καὶ ἀρκεῖ ν' ἀφαιρέσῃς τὸ στοιχεῖον τοῦ ἐθνικοῦ τούτου πλκακούντος, ἀπὸ τὸν καλοκάγαθον Ἄγγλον, ὅπως ἐπισκοτίσῃς ὅλην τὴν χαρὰν τῆς ἑκτάκτου ἐορτῆς του.

* *

Καθ' ὅσον αἱ ἡμέραι τοῦ Δεκεμβρίου παρέρχονται, νευρική τις ταραχὴ διαδίδεται καὶ ἐπιτείνεται εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ Λονδίνου. Εἰδός τι γαλθανισμοῦ, ἐπιφέροντος ὑπερφυσικοὺς σπασμούς εἰς τὸ νεκρωθὲν ὑπὸ τῆς ὕλης σῶμας του. Τὸ βλέμμα λαμβάνει περιεργὸν ζωνρότητα. Τὰ χεῖλη ἀρχίζουν νὰ διαστέλλωνται. Αἱ ῥυτίδες ἐκτελοῦσι κανονικὴν ὑποχώρησιν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον μυστηριώδης τις μεταμόρφωσις ἐπέρχεται, τελεῖται εἰδός τι μετεμψυχώσεως, καὶ ὡς ἡ κάμψη κατὰ τὸ ἔαρ, λαμβάνει ποικιλοχρόους πτέρυγας, ἵπταται εὐθυμὸς ἀνὰ τοὺς ἀνθῶνας, καὶ παρέχει τὸ θέαμα τῆς χρυσαλλίδος, οὕτω κατὰ τὴν 24-ὴν Δεκεμβρίου, ὁ Ἄγγλος παρέχει τὸ θέαμα χαριέστερης, φαιδρᾶς, ζωηρᾶς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀναπλάσεως.

* *

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, τὴν παρὰμονὴν δηλ. τῶν Χριστουγέννων, ἡγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου, μετὰ τῆς ἡδείας καὶ πληκτικῆς ἐκείνης νυχτελείας, ἥτις ἀκολουθεῖ τὴν ἄλλειψιν ἐργασίας. Ἐσπεύτο μὴν ὅτι δὲν ἡδυνάμην νὰ διαθέσω ἐν ἀσχολίᾳ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἡ ἔξις μοὶ ὑπηγόρευε νὰ κατέλθω εἰς τὸ ἐμπορικὸν τιμῆμα τοῦ Λονδίνου. Τίς οἶδε ποῖαι μεταβολαὶ καὶ πόσαι δύνανται νὰ συμβῶσιν ἐν τῷ μεγάλῳ μηχανισμῷ, ὅπερ καλεῖται ἐμπόριον! Ἐπὶ μίαν στιγμὴν χασμαῖσι ἐνεκα ἀπραξίας, μετ' ὀλίγον, τὸ ἔργον τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος δύναται νὰ σὲ καταβυθίσῃ εἰς πέλαγος μεριμνῶν. Τοιαύτας ἱεροσούλους ὕλικας σκέψεις ἀνεκύνουν εἰς τὸ πνεῦμά μου κατὰ τὴν ἰερὰν ἐκείνην ἡμέραν, ἐν ᾧ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡδυπαθοῦς κοινωνίας τοῦ ἐστιάτοριό μου ἐτέλουν ἀπληστον ἐπιθεώρησιν ἐπὶ τοῦ ζέοντος πινακίου τοῦ περιέχοντος τὸ πρόγευμά μου, ὅτε ἡ θύρα ἀνοίγεται βιαίως, καὶ ἡ ζωηρότερὰ τῶν οἰκοδεσποινίδων μου εἰσορμᾷ, ῥοδαλὴ, εὐθυμὸς, σκιρτῶσα, καὶ σφίγγουσα τὴν ἀδρὰν παλάμην της, μετ' εὐαρέστου τινος ἀντιπαθείας, ὡς ἐὰν περιέκλειε τι θαυμασίον, πλὴν ὀχληρὸν ἀντικείμενον. Δὲν ἐπρόφθασα νὰ συνέλθω ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς

μου, διὰ τὴν ἀσυνήθη ἐκείνην ἐφοδὸν τῆς αἰδήμονος δεσποινίδος, ὅτε ἤκουσα τὴν γλυκεῖαν φωνήν της ῥίπτουσιν ἐν σπουδῇ ἐν Good Morning, καὶ εἴτα προφέρουσιν ἐπαυειλημμένως καὶ μετὰ παραφορᾶς «Ice, Ice, Ice», ὡς ἐὰν ἑκτακτος εὐδαιμονία ἀνγγέλλετο εἰς ὅλον τὸν κύκλον μας. Καὶ ἐνῷ ἐξηκολούθουν διαμένων ἐν τῇ ἀπορίᾳ μου, ἡ ῥοδόχρους παλάμη ἀνοίγεται, καὶ ἰδοὺ πρὸς μεγάλην μου ἀπελπισίαν, ἀξιόλογον τεμάχιον πάγου σφενδονίζεται ἐκείθεν ἐν τῷ πινακίῳ μου, καὶ ἐρχόμενον εἰς ἀπότομον συνάφειαν μετὰ τῆς θερμῆς ἐπιφανείας του, ἀναλύεται καὶ καθίσταται λίμνην τὸν περὶ ἐμὲ χώρον. Πρέπει τις νὰ εὐρίσκηται εἰς τὸ ψυχρὸν κλίμα τοῦ Λονδίνου, καὶ νὰ αἰσθάνηται τὸ Λουκούλλειον αἶσθημα ὅπερ κατὰ τὴν πρωίαν ἐκείνην εἶχον, ὅπως κατανοήσῃ τὴν φρικαλέαν θέσιν ἐν ᾗ εὐρέθη, θῦμα τῶν ἀγγλικῶν παραδόξοτήτων. Πλὴν ὡς νὰ μὴ ἤρκει τοῦτο, ἰδοὺ οἱ συνδαιτυμόνες ἀνεγείρονται ὡς ἐκ συνθήματος, ἐμμανεῖς, ὠρούμενοι ἐξ ἀγαλλιάσεως, καὶ μὲ περιστοιχίζουσιν ἅπαντες, ὅπως ἀνέτως ἐπισκοπήσωσι τὸ τρυβλίον μου, ὅπερ εἶχεν ἤδη καταστῇ ἀντικείμενον παγκοσμίου ἐκθέσεως. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη δι' αὐτοὺς ἦτον ὑπερτάτη, θαυμασία. Christmas Time ἀνευ πάγου εἶναι, κατὰ παρὰδοξιν τῆς ἐκφράσεως τοῦ Λουδοβίκου ΙΑ', αἶθουσα ἀνευ γυναικῶν, ἢ ἔαρ ἀνευ ἀνθρώπων, ἢ διὰ νὰ ἐκφρασθῇ ἀπτικώτερον, Γλυκύτατος ἀνευ μειδιάματος ἢ Κομβολογίου. Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάσταση τοῦ Λονδίνου ἦν τοιαύτη, ὥστε ἤρχισε νὰ σχηματίζεται εἰς τοὺς κατοίκους του ἡ τρομερὰ ἰδέα, ὅτι θὰ διήρχοντο τὰς μοναδικὰς ταύτας ἡμέρας ἀνευ ἐνός τῶν οὐσιωδεστέρων στοιχείων των, τοῦ Πάγου. Ὡστε ἑκαστος φαντάζεται τὸν ἐνθουσιασμόν, τὴν φαιδρότητα, τὴν παραφορὰν τῶν ἀλλοκότων τούτων ὄντων πληρωθέντων ἐλπίδων περὶ τῆς ἐντελοῦς εὐδαιμονίας των. Καὶ ὅλοι ἐξεπλήσσοντο, κ' ἐγὼ ἐν τῇ ἀναισθησίᾳ καὶ τῇ ἀπάθειᾳ μου, ἐνώπιον τῆς σπανίας τιμῆς ἣν ἔλαβον, διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἀφιερώσεως τοῦ ἐμβλήματος ἐκείνου τῆς πανδήμου ἐποχῆς. Ἀλλ' ἐγὼ ἤμην ἤδη ἔρμαιον ἐκστάσεως. Ἐξοικειωμένος ὢν νὰ λαμβάνω καθ' ἑκάστην πρωίαν δόσιν συνδιαλέξεως σοβαρᾶς μετὰ τῶν οἰκοδεσποινίδων μου, λαμβανουσῶν κανονικῶς δίκην ἀκαδημαϊκῶν τὰς ἐδρας των, καὶ ἐκείθεν, ἀνατεμουσῶν μετὰ καταπονητικῆς λεπτότητος, τὸν Σαίξπηρ, ἢ τὸν Μίλτων, ἢ τὸν Πῶπ, ἐνόμισα ὅτι τὸ πᾶν ἀνετράπη, ὅταν εἶδον τὴν ἀλλόκοτον ἐκείνην εὐθυμίαν, τὰς ἐκτάκτους ἐκείνας παιδικὰς, τὰς τρελλὰς ἐκείνας κινήσεις, καὶ τὰς ἐξημμένας ἐκφράσεις, αἵτινες πρώτην ἤδη φορὰν ἐπλήρουν τὴν περιβάλλουσιν τὴν τυπικὴν ἀγγλικὴν οἰκογενεῖαν ἀτμοσφαῖραν. Ἀνεμιμνησκόμενη κωμικοτραγικοῦ τινος ἐπεισοδίου ὅπερ πρό τινων ἡμερῶν εἶχε λάβει χώραν ἐν τῷ οἴκῳ ἐκείνῳ, ἐν ᾧ ὑπέστην τρομερὰ καὶ ἐπαυειλημμένα ἐπιτίμια διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ ὅτι μοὶ διέφυγεν εἰς τὸν ροῦν τοῦ λόγου μου, ἡ λέξις Voluptuousness (ἡδυπάθεια), καὶ ἔχων, ἐναυλον ἔτι τὴν ἀνάμνησιν ἐκείνην, ἠπίσταντο εἰς τὸ πρὸ ἐμοῦ θέαμα τῆς παραδόξου μεταβολῆς. Καὶ ἐν τούτοις ἡ κατάσταση διήρκει, καὶ ἐπεταίετο, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπίτασιν ἐλάμβανε καὶ ἡ ἐκπληξίς μου, μέχρις οὗ μ' ἐπληροφόρησαν, ὅτι ἡ γενικὴ ἐκείνη διέγερσις ἦν ἀποτέλεσμα τῆς ἐποχῆς, καὶ ὅτι ἐὰν ἤθελον νὰ διασκεδάσω κ' ἐγὼ, ὤφειλον νὰ μιμηθῶ ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ Λονδίνου, ὅχι μόνον δικαιομένους, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεομένους νὰ γίνωσιν a little foolish (τρελολούτσοι).

* *

Ἐν τούτοις ὅλα ταῦτα δὲν μὲ ἠμπόδισαν τοῦ ν' ἀκούθῃ κατὰ τὴν συνήθειάν μου τὰς ὑπογεύους καμπὰς τοῦ Μητροπολιτικοῦ Σιδηροδρόμου, καὶ νὰ κατέλθω εἰς τὸ City. Ἐκεῖ ἄλλο περίεργον θέαμα ἐπέστη ἐνώπιόν μου, σήμεν ἐμποροῦπαλλήλων, ἀποταξάντων τὴν τυπικὴν χροιάν τῆς ἀενάου ἐργασίας, περιεπλανῶντο θορυβωδῶς ἀνὰ τοὺς ὁδοὺς, ἢ ἀνῆρχοντο καὶ κατήρχοντο εὐθύμως συρίζοντες τὰς κλίμακας τῶν γραφείων. Παντοῦ ἡδύνατό τις ν' ἀκούσῃ τὸν ἀσυνήθη κρότον ζωηρῶς ἀνοιγομένων καὶ κλειομένων θυρῶν, καὶ εἰς ἕκαστον βῆμα νὰ συμπλακῇ τις ἐκινδύνευε μετ' ἀνθρώπων, ὅτε μὲν ἐκχυνομένων αἰφνυδίως, ἔκ τινος πλαγίας πύλης, ὅτε δὲ προκυπτόντων βιαίως ἔκ τινος καμπῆς, καὶ ἄλλοτε τρεχόντων ἀπὸ ρυτῆρος δίκην σταδιοδρόμων. Ἐνόμισα ὅτι εὐρισκόμεναι εἰς χώραν δαιμονιώντων. Καὶ ὅταν ἐφρανταζόμεναι ὅτι πρὸ μιᾶς ἡμέρας μύλις, ὅλα ἐκεῖνα τὰ πλήθη ἐκυπτον ἡλιθίως ἐπὶ τιμολογίων, ἢ συναλλαγματικῶν, ὅτι ἠνωχλοῦντο ἀπὸ τὸν ψίθυρον τῆς γραφίδος τῶν, καὶ ὅτι μετὰ πολλῶν ὥρων ἀπολίθωσιν ἡγεῖρον τὸ μέτωπον μόνον ὅπως ἴδωσι τὰς προόδους τοῦ λεπτοδείκτου, τὸ πνεῦμά μου διεσείετο. Πλὴν δὲν εἶχον καιρὸν νὰ κατατρίβω εἰς φιλοσοφίας. Ἡ γενικὴ ἐκείνη εὐθυμία ἤρχισε νὰ μὲ συναρπάξῃ. Ἡ πληρωθεῖσα ἀγγλικὴ ψυχρότητος ψυχὴ μου ὑφίστατο ἤδη περίεργον δεισιπῆδησιν, ἀπορρίπτουσα τὴν περισκεψίν, καὶ ἀπορροφῶσα χαράν. Περιήλθον κ' ἐγὼ εἰς εἶδος τι *restitutio in integrum*, καὶ ἀπῆλθον τῆς θυμηδίας ἐκείνης, ἥτις μὲ κατελάμβανε κατὰ τὰς Ἀθηναϊκὰς διασκεδάσεις. Ὅποια ἰλαρότης, διαύγεια, ἀγαθότης, εὐδαιμονία, ζωηρότης διέλαμπεν εἰς ὅλας τὰς ἀγγλικὰς ἐκεῖνας μορφάς! Ὅποια εὐγενὴς συμπάθεια μὲ κατελάμβανε διὰ τὰ μεγαλουργὰ ἐκεῖνα ὄντα τὰ κυρτούμενα ὑπὸ τὴν ἐργασίαν, ἀενάως, ὡς Καρυάτιδες τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου, καὶ ἀπολαμβάνοντα ἤδη μυριοστήν στιγμὴν ἀγαθῆς, ἀφελούς, παιδικῆς εὐδαιμονίας! Καὶ ὅποιος ὑπέρτατος σεβασμὸς μὲ κατεῖχε διὰ τὸν ἀδαμάντινον ἐκεῖνον Ἀγγλικὸν χαρακτήρα, τὸν ἐμπνεόμενον ὑπὸ τῆς εὐτυχίας, νομίζοντα αὐτὴν ψυχρὰν ἄνευ τῆς γενικότητος, καὶ τείνοντα παντὶ μέσῳ, ὅπως δημιουργήσῃ ἀπόλαυσιν καὶ διὰ τοὺς μὴ δυναμένους. Σεβασμὸς δίκαιος, καθότι ἐὰν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι μυριάδες ὑπάρξεων ἐνταῦθα μαρακίζονται ἐν τῇ ἐντελεῖ ἐνδείξῃ, οὐδεὶς ὅμως θὰ τολμήσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, κατὰ τὴν ἐποχὴν δηλ. καθ' ἣν ἡ ὕλη ἐγείρει τὰ δίκτυά της ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ Ἀγγλου, ὑπάρχει ἔστω καὶ μία ψυχὴ, ἥτις νὰ ὑφίσταται στέρεσιν. Ὁ Ἀγγλος εἶναι ψυχρὸς καὶ ἀδιάφορος, ὅταν δὲν αἰσθάνεται τὴν εὐδαιμονίαν. Ἀλλ' ὅταν ἀπολαύσῃ ἔστω καὶ ἁπλῶς τῶν θελημάτων τούτων, ἀνεγείρεται ἐκ τοῦ ὕπνου τῆς πλήξεως, συγκρίνει ἐαυτὸν μὲ τοὺς περὶ ἐαυτὸν, βλέπει καταφανῇ τὴν διαφορὰν διὰ τῆς συγκρίσεως, καὶ θέλει νὰ μεταδώσῃ εἰς ἐκείνους οὐτινες στεροῦνται ἐκεῖνο ὅπερ ἐννοεῖ ὅτι κατέχει. Τὴν εὐδαιμονίαν. Καὶ εὐεργετῇ δαψιλῶς.

Καὶ ἐν τούτοις τὴν 24 Δεκεμβρίου τὰ περισσώτερα γραφεῖα εὐρίσκοντο ἐν ἐνεργείᾳ, ἀλλ' ἐν ἐνεργείᾳ φαινομενικῇ. Ἀπέδωσα τοῦτο εἰς τὴν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ὑπερβάλλουσιν αἰσθητικότητά τοῦ Ἀγγλου, ὅστις μακρὰν τοῦ νὰ πράξῃ τὸ ἐγκλημα τῆς ἀχαριστίας, προκρίνει νὰ θερμάνῃ διὰ τῶν ἀκτίνων τῆς εὐδαιμονίας του, καὶ τοὺς ψυχροὺς τοίχους, ἐν οἷς διέρχεται τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ βίου του. Καὶ ἰδοὺ ἴσταται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Γραφείου του μὲ τὸ μειδιάμα εἰς τὰ χεῖλη, ἢ

ἀναπαύεται ἐπὶ τοῦ συνήθους ἐδωλίου του πλήρης ἰλαρότητες, καὶ διασπείρων φιλοφρονήσεις, σκώμματα, καὶ χειραψίας, εἰς πάντα ὅστις εἰσέρχεται. Ἐδῶ ὁ προγαστωρ Μεσίτης μὲ τὰς χεῖρας ἐν τοῖς θυλακίοις τῆς περισκελίδος του, καὶ τὰ σκέλη διεσταλμένα, ἀποτάσσει τὸ διπλωματικὸν ὕψος, ὅπερ τῷ ἐπιβάλλει τὸ ἔργον του καὶ πλήρης εἰλικρινοῦς ἠπιότητος, ἀποτείνει τὴν *καλημέραν* καὶ τὰς εὐχὰς του. Ἐκεῖ ὁ τολμηρὸς κερδοσκόπος τοῦ Χρηματιστηρίου λησμονεῖ τὸν *Taῦρον* καὶ τὴν *Ἀρκτον*—*Bull and Bear*—συμβολικαὶ λέξεις παριστῶσαι τὴν ὕψωσιν καὶ τὸν ἐκπεσμόν—καὶ ἐρεῖδεται ἀκηδῶς ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς τυχούσης ὁδοῦ, ἀφιέμενος εἰς πολὺν βανθῆσαν μελέτην ἐπὶ τοῦ ψευδοῦς ὥρολογίου, ἢ τοῦ τεχνιτοῦ πιθήκου, ἅτινα ἐκτυλίσσει πομπῶδες πρὸς θεάν ὁ ῥακένδυτος ἀθυρματοπώλης Εἰσέρχομαι εἰς τὴν κοίτην τοῦ ἀγγλικοῦ Πακτωλοῦ, εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ *Bank of England*. Ἀντὶ τῆς μυστηριώδους ἱερότητος, ἥτις συνήθως ἐπικρατεῖ ἐκεῖ, ἀντὶ τῆς θρησκευτικῆς σιγῆς,—ἣν ἐκ διαλειμμάτων διακόπτει ὁ γλυκὺς καὶ ἐμμελίστατος ἤχος τῶν ἀναπηδώντων ἐκ τῆς πλάστιγγος χρυσῶν κερματίων, ἀντὶ τῆς αὐστηρᾶς ἀφοσιώσεως τῶν ἀπειρακρίθμων ὑπαλλήλων κανονικῶς τεταγμένων πρὸ τῶν ἐπιμήκων τραπέζων, δίκην ἀγαλμάτων, ψίθυροι φαιδρὸι διεσπείροντο, κινήσεις ζωηραὶ ἐξετελοῦντο, νύματα χαρίεντα ἀνετείνοντο. Οἱ σοβαροὶ ταμίαι ἐξαίρετικῶς ἀπέτεινον εἰς ἅπαντας τοὺς παρισταμένους πρὸ αὐτῶν, τὸν χρυσὸν, συνωδευμένον μὲ ἐν θερμώτατον *Good Morning*, καὶ μ' ἐν εἰλικρινὲς μειδιάμα. Εἰς ἐξ αὐτῶν, γηραιὸς, φαλακρὸς, μὲ ὑπερμεγέθεις διόπτρας, καὶ γιγαντιαῖον λαίμοδετον, τύπος Ἀγγλοῦ ταμίου, ὃν ἀείποτε ἐβλεπον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, μὲ τοὺς αὐτοὺς τρόπους, μὲ τὴν αὐτὴν μονότονον κίνησιν ἀπὸ τοῦ συρταρίου του· ἐπὶ τῆς τραπέζης του, ἣν ἐξετέλει μόνον τὴν χεῖρα ἀσχολῶν, ὡς περίεργος μηχανισμὸς, ἦτο κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην παραδόξος. Εἶχεν ἀποδιώξῃ τὰς διόπτρας του, κ' ἐκινεῖτο ῥυθμικῶς ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς ἑδρας του. Εἶδον πρῶτην φοράν τὸ μειδιάμα του, ἤκουσα κατὰ πρῶτον τὴν φωνήν του, ἣν ἐνόμιζον ἐλλείπουσαν, καὶ ὁμοιάζουσαν πρὸς γρυλισμὸν ἀκατανόητον. Δὲν ἡδυνήθη ν' ἀντιληφθῇ τί μοι ἔλεγεν, ἀλλ' ἀφοῦ ἐζύγισα τὰ νομίσματα, ὧν εἶχον ἀνάγκην, ἤρπασεν αὐτὰ ζωηρῶς ἀπὸ τῆς πλάστιγγος διὰ τῆς ἡμιχοάνης του, καὶ τὰ ἐκωδώνισε ἐπὶ τῆς τραπέζης μετὰ τσακύτης ὀρμῆς, ὥστε ὁ ἥχος τῶν διήγειρε τὴν γενικὴν προσοχήν.

Ἐγέλασα θορυβωδῶς διὰ τὸ ἀποτελέσμα ὅπερ ἡ ἑκτακτος πράξις του προὔξεν, καὶ ὅταν ἐφρευγον μοι ἔτεινε τὴν χεῖρα, ὑποτονθορίζων κατὰ τι ὅπερ ἐμάντευσα μόνον ὅτι ἦτον εὐχή. Ἀλλὰ τὸ ἐξαίσιώτερον θέαμα παρεῖχεν ὁ Διοικητὴς (*Governor*) τοῦ μεγαλειτέρου τούτου καταστήματος τοῦ κόσμου, ὅπερ διευθύνει τὰ οἰκονομολογικὰ τῶν ἐθνῶν. Ὁ ὑπέρτιμος ἀνὴρ ἴστατο ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἰδιαίτερου του διαμερίσματος, ἐγκαταλείψας τὴν τυπικὴν θέσιν του, καὶ ἀντὶ νὰ διατελῇ προσηλῶν ἀτενῶς τὸ ἀετῶδες βλέμμα του ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τοῦ πρασινοχρόου ἀναλογίου του, ἐνησχολεῖτο νὰ θαυμάζῃ μετὰ πεπλανημένου μειδιάματος τὴν φαιδρότητα ἥτις ἐπεκράτει ἐν τῷ Χρυσῷ Ὀλύμπῳ του. Ἀλλοτε βλέπων μακρόθεν αὐτὸν, κατελαμβανόμεν ὑπὸ ἀνεκφράστου αἰσθήματος σεβασμοῦ, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡσθάνην ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ γλυκεῖαν συγκίνησιν, καὶ ἀόριστον συμπάθειαν. Ἐσκέφθην ὅτι ἦτον ἡ μόνη στιγμὴ καθ' ἣν ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐκείνη λεία τῶν ἀριθμῶν, παρεδίδοτο εἰς

ὄνειροπολήσεις κ' ἐθαυκαλίζετο ἐν τῷ ἰδεώδει λίκνῳ ὅπερ καλεῖται ρεμβασμός. Ἐσκέφθην τὰς ἐπαγωγὰς ὅπτα-
σίας, αἵτινες ἀναμφιβόλως ἐνησχόλουν τὴν φαντασίαν
του τότε, καὶ αἵτινες δὲν ἦσαν ἄλλο τι ἢ τὸ Pudding
του, ὁ ἰνδιάνος, καὶ τὸ Punch, καὶ σχεδὸν ἐδάκρυσα διὰ
τὴν ἀγιότητα τοῦ χαρακτῆρος τῶν τοιούτων ὄντων. Καὶ
ἐν ᾧ παρήλαυνον πρὸ αὐτοῦ διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν
τῆς ἐξόδου εἶδον τὴν ἐπίσημον μορφήν του στρεφομένην
πρὸς ἐμὲ, παρστήρησα μετ' ἐκπλήξεως ἐν μειδίαμα ὅπερ

μοὶ ἀπέτεινε, καὶ ἤκουσα τὴν φωνήν του εὐήχως συνο-
δεύουσιν τὰ βήματά μου, μ' ἐν φιλικώτατον «Merry Chris-
tmas» (Καλὰ Χριστούγεννα). Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐξ
ἀντιθέσεως, παρέστη πρὸ τῆς μνήμης μου, ἡ αὐθάδης ἀ-
γερωχία τοῦ Ῥενιέρη, καὶ ὁ ἀνακιδὴς στόμφος ὑπολογισ-
τῶν τινῶν τῆς Φαναριωτικῆς Τραπεζίης, καὶ . . . ὥκει-
ρα τὴν ἀνοχήν μας.

[Ἐπεταὶ τὸ τέλος].

Timeson.

Ο ΘΕΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩ

ΚΑΙ

ΠΑΣΗΣ ΜΑΣΚΑΡΑΤΑΣ

Ὁ ἐκ Παρισίων μετενεγκὼν ΠΑΝ ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΜΙΟΥ,
Ὁ ἐκ τῆς οἴκουμένης συναγαγὼν ΠΑΝ ΕΙΔΟΣ ΦΑΤΕΑΣ,
Αὐτὸς, κυρίαι καὶ κύριοι, Ο ΜΕΓΑΣ ΜΑΣΚΑΡΟΠΟΙΟΣ

Ε. ΠΑΝΑΥΛΗΣ

μετεφύτευσεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἔχει ἑτοιμα εἰς τὴν διάθεσίν σας τὰ

ΠΟΛΥΚΡΟΤΑ COSTUMES ΜΑΣΚΟΤΤ

Εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ κατάστημά του.

ΑΚΜΑΖΟΥΣΙΝ

Εἰς τὴν καρδίᾳ τοῦ χειμῶνος

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΟΙΝΟΙ

τῶν

ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Αἰδοῦν ζῶν,
Αἰδοῦν θερμότητα,
Αἰδοῦν χρῶμα,
Αἰδοῦν νεότητα,
Αἰδοῦν κάλλος,
Αἰδοῦν εὐφυΐαν,

ΟΙ ΟΙΝΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

πωλούμενοι ἐν ὁδῷ Σταδίου ἀπέναντι τοῦ Ταχυδρομείου.

Ἐκτακτος συλλογὴ μύρων εἰς τὸ

ΚΟΥΡΕΙΟΝ ΚΑΙ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ

(Ὁδὸς Αἰδίου, κάτωθεν τῆς μεγάλης οἰκίας Μελά).

Νεωστὶ ἐκομίσθησαν ἐκ τῶν καλλιτέρων Μυρσίνων Ἀγ-
γλίας (Ἄτικισων!) καὶ Γαλλίας (Cellé Frères!)
ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς κομμωτικῆς δι' ἄνδρας καὶ Κυρίας.

ΙΑΙΩΣ

Μύρα — Ἀρώματι — Σάπωνες — Κόνεις δι'
ὀδόντας — Γάλακτα — Ψήκτραι, εἴδη
κτενίσματος. κλπ. κλπ.

ΜΕΤΡΙΑΙ ΤΙΜΑΙ, ΤΙΜΑΙ ΜΕΤΡΙΑΙ.

(εἶ. 7)

Τύποις «ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ»